

Handläggare
Monica Fredriksson
08-508 26 218**Till**
Trafiknämnden
2020-03-26

Utveckling av Samlingskartan. Svar på uppdrag från kommunfullmäktige

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner kontorets redovisning som svar på uppdraget från kommunfullmäktige.
2. Trafiknämnden hemställer att kommunfullmäktige godkänner redovisningen och ger trafiknämnden rätt att besluta om avgifter för samlingskartan.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefUlrika Falk
Tf. Avdelningschef

Sammanfattning

Stockholms kommunfullmäktige fattade den 12 juni 2017 beslut om att överföra verksamheten Samlingskartan från Stockholm Vatten och Avfall AB till trafiknämnden. Kommunfullmäktige beslutade också att trafiknämnden skulle utreda den fortsatta utvecklingen av Samlingskartan och framtida finansieringsformer.

Verksamhetsövergången gjordes 1 november 2017 och Samlingskartan placerades organisatoriskt på tillståndsavdelningen, på den då nyinrättade enheten systemstöd för samordning och gatuarbete. Flera utvecklingsprojekt har påbörjats i enlighet med den inriktning som angavs av kommunfullmäktige. Bland annat har

kontoret genomfört ett projekt för ny prismodell för Samlingskartan.

Kontoret har nu tagit fram en prismodell för hur kontoret ska ta betalt för Samlingskartan och Tryggiskartan, med kunden i fokus. Prismodellen ska antingen sänka intäkterna så att de kommer i nivå med kostnaderna, eller återinvestera intäkterna i verksamheten. Ju fler användare som tar ut en karta, desto billigare ska uttagen bli. Detta kommer att justeras kvartalsvis. Till en början kommer de högre intäkterna inte att användas för att sänka avgifterna på Samlingskartan och Tryggiskartan, utan istället användas för att fortsätta att utveckla systemet för högre kundvänlighet. Denna modell har tagits fram i dialog med de ledningsdragande bolagen, och de står bakom modellen.

Samlingskartan är att betrakta som ett civilrättsligt avtal, och avgifterna behöver därför inte fastslås av kommunfullmäktige. I dag anges emellertid avgifterna i kommunfullmäktiges budget, i bilaga 7, *Avgifter mm*, vilket gör att avgifterna formellt fastställts av kommunfullmäktige och inte får ändras under innevarande budgetår. För att kunna reglera avgifterna kvartalsvis i enlighet med den prismodell som tagits fram vill trafikkontoret att avgifterna från och med 2021 inte anges i kommunfullmäktiges budget.

Bakgrund

Samlingskartan är en produkt som används vid projektering, planering och schakt i Stockholms stad. Den redovisar alla ledningar och andra anordningar under markytan inom gatu- och parkmark, med undantag för sekretessbelagda tunnlar. Kommunfullmäktige fattade den 12 juni 2017 beslut om att överföra verksamheten Samlingskartan från Stockholm Vatten och Avfall AB till trafiknämnden (utlåtande 2017:148). Till grund för beslutet låg ett tjänsteutlåtande som behandlades i trafiknämnden den 9 mars 2017, och styrelsen för Stockholm Vatten AB den 21 februari.

Bakgrunden till beslutet att flytta verksamheten var att Stockholm Stadshus AB låtit genomföra en genomlysning av stadens system för ledningsinformation och tjänster för att komma med förslag till hur dessa kunde organiseras för att utvecklas ytterligare. Genomlysningen visade att en sammanhållen hantering av alla beslut som avser planering och utförande av grävning, schaktning och borrhning i stadens mark skapar förutsättningar för att utveckla och effektivisera dessa verksamheter. Kommunfullmäktiges beslut om överföring innebär att enheten Samlingskartan och fem

medarbetare gick över till trafikkontorets tillståndsavdelning. Överföringen genomfördes som en verksamhetsövergång som började gälla den 1 november 2017. Kommunfullmäktige beslutade också att trafiknämnden skulle utreda den fortsatta utvecklingen av Samlingskartan och framtida finansieringsformer, i enlighet med utlåandet. Vidare fastslogs att Samlingskartans finansiering ska ske i enlighet med de gällande principerna, vilket innebär att verksamheten är självfinansierad genom försäljning av kartor och tjänster som främst levereras till ledningsägare, deras entreprenörer och projektörer samt kommunala förvaltningar och bolag.

Utredningens inriktning

Kommunfullmäktige beslutade att inriktningen för utredningen ska vara en översyn av ledning och styrning, riskanalys och möjligheter till integrationer mellan Samlingskartan och övriga system hos trafiknämnden. Målsättningen är att alla de som genomför grävnings- och schaktarbeten ska beställa en schaktningskarta. Utredningen ska även omfatta en översyn av kostnaderna för underlag för planering och grävning i stadens mark.

Definitioner

Samlingskartan

Samlingskartan sammanställs av trafikkontoret, och utgörs av ledningsinformation som har framställts av respektive ledningsägare inom Stockholms stad. Samlingskartan redovisar alla ledningar och andra anordningar under markytan inom gatu- och parkmark, med undantag för sekretessbelagda tunnlar. Att beställa en aktuell Samlingskarta är ett krav för att få schakta i stadens mark. Den är också en produkt som används såväl vid projektering som vid planering.

Tryggis

Tryggis är en WMS-tjänst som tillhandahåller ledningsinformation till stadens förvaltningar och bolag. En WMS-tjänst (Web Map Service) är en visningstjänst, vilket i korthet innebär att du kan titta på kartor direkt i en webbläsare utan någon form av programvara. Tryggis är en gemensam tjänst, som bolagen kan välja att gå med i och betala för. Alla ledningsdragande bolag utom ett har i dagsläget valt att gå med i tjänsten. För att kunna göra ett uttag från Tryggis måste personen i fråga ha godkännande av sin chef, och vara säkerhetsklassad i rätt nivå samt kunna logga in med Bank-ID. Tryggiskartan visar inte alla ledningar inom staden och används framförallt vid akuta schaktarbeten och tidig planering.

Gatuarbete Webb

Gatuarbete Webb är det verktyg som används för att söka schakt- och öppningstillstånd, för de aktörer som är anslutna till Gatuarbete Webb. Övriga söker via blankett på stadens hemsida. Gatuarbete Webb skapades av trafikkontoret för att underlätta planering, granskning, samordning samt schakt och öppningsanmälan. Detta sker med hjälp av användare i fyra olika kategorier:

Bolagsanvändare, projektörsanvändare, entreprenörsanvändare och inspektörer. Användarkategorierna har olika behörigheter att se och lägga in information i verktyget.

GSP

GSP står för ”Gatuarbete Samordnad Projektplanering”, och är ett kartverktyg som i dagsläget används av stadens förvaltningar och ledningsdragande bolag. Syftet med GSP är att samordna projekt i ett tidigt skede.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av trafikkontoret. Synpunkter har inhämtats från stadsledningskontoret, juridiska avdelningen.

Trafikkontorets synpunkter

Från kommunfullmäktiges beslut fram till verksamhetsövergången 1 november 2017 genomförde kontoret nödvändiga åtgärder inom IT, säkerhetsanalys, sekretess och kommunikation, i enlighet med vad som beskrevs i utlåtandet från kommunfullmäktige. Det handlade bland annat om fysiska åtgärder som förstärkt skalskydd, och om förnyad säkerhetsanalys samt säkerhetsprovning av berörda personer. Samlingskartan placerades organisatoriskt på tillståndsavdelningen, på den då nyinrättade enheten systemstöd för samordning och gatuarbete.

Överföringen av Samlingskartan till trafikkontoret var den första delen i ett större arbete med att se över hur staden tillsammans med ledningsägarna kan utveckla Samlingskartan, dess tjänster och leveranser. Ett flertal utrednings- och utvecklingsområden har identifierats. Nedan beskrivs det arbete som hittills genomförts, samt pågående utvecklingsarbete.

Risikanalys

Kontoret gjorde under hösten/vintern 2018-2019 en säkerhetsanalys för Tryggis och Samlingskartan. Det har även genomförts en säkerhetskyddsanalys av hela kontorets verksamhet, denna färdigställdes 2018. Nu pågår ett fördjupat arbete tillsammans med stadsledningskontoret, som utgår från hur staden kan skapa smarta

arbetssätt och förenkla för ledningsägare och entreprenörer, utan att göra avkall på säkerheten.

Kundperspektiv och smart stad

Det pågående utvecklingsarbetet med Samlingskartan utgår bland annat från stadens visioner om Sveriges bästa företagsklimat år 2025 och en smart och uppkopplad stad. För att underlätta för företag som i dagsläget inte har möjlighet att ansluta sig till Samlingskartan (t.ex. utländska bolag som inte har svenskt BankID) har kontoret skapat ett samarbete med Ledningskollen, som är den karta kommuner utanför Stockholm använder vid schaktarbeten. En referensgrupp är under uppbyggnad med representanter för trafikkontoret, stadsbyggnadskontoret, exploateringskontoret, stadsledningskontoret och Ledningskollen. Gruppen ska träffas årligen för gemensamt utvecklingsarbete som utgår från användarnas behov, och ambitionen är att utöka gruppen med representanter för internationella ledningsdragande bolag/entreprenörer.

Ny prismodell för Samlingskartan

Projektet Ny prismodell för Samlingskarta och Tryggiskarta påbörjades 28 juni 2018 och avrapporteras i och med detta tjänsteutlåtande. Projektet avsåg bland annat att åstadkomma en mer ändamålsenlig prismodell för ovan nämnda produkter, för att leda till högre kundnöjdhet hos de bolag som gräver i stadens gator.

Vid tiden för kommunfullmäktiges beslut om överföring av Samlingskartan till trafiknämnden var uttaget av Samlingskarta vid schaktning ca 40 %. Projektet för ny prismodell har haft ett mål om 100 % uttag av Samlingskarta vid schaktning.

Enligt kontorets allmänna anvisningar avseende grävning i allmän och offentlig mark i Stockholm är det krav på att ta ut en Samlingskarta, för att förvissa sig om läget av befintliga ledningar på arbetsplatsen, innan schakt får påbörjas. För att åstadkomma detta har projektet arbetat med att utveckla Gatuarbete Webb och implementera rutiner för att garantera ett hundra procentigt uttag av Samlingskarta när schaktning ska genomföras. Dessa rutiner är nu implementerade. Den 24 oktober gick information om de nya rutinerna ut till samtliga användare av Gatuarbete Webb. Från 1 november 2019 måste datum och ärendenummer för beställd samlingskarta anges i Gatuarbete Webb. Ärenden utan angiven Samlingskarta kommer att få en längre handläggningstid alternativt nekas, om Samlingskarta inte finns beställd.

Självkostnadsprincip

I beslutet från kommunfullmäktige fastslogs att Samlingskartans finansiering ska ske i enlighet med de idag gällande principerna, d.v.s. självkostnadsprincipen.

Ett hundraprocentigt uttag kommer att innebära mer intäkter för kontoret, vilket inte är förenligt med självkostnadsprincipen. Kontoret har nu tagit fram en prismodell för hur kontoret ska ta betalt för Samlingskartan och Tryggiskartan, med kunden i fokus. Prismodellen ska antingen sänka intäkterna så att de kommer i nivå med kostnaderna, eller återinvestera intäkterna i verksamheten. Ju fler användare som tar ut en karta, desto billigare ska uttagen bli. Detta kommer att justeras kvartalsvis. Till en början kommer de högre intäkterna inte att användas för att sänka avgifterna på Samlingskartan och Tryggiskartan, utan istället användas för att fortsätta att utveckla systemet för högre kundvänlighet. Denna modell har tagits fram i dialog med de ledningsdragande bolagen, och de står bakom modellen.

Samlingskartan är att betrakta som ett civilrättsligt avtal, och avgifterna behöver därför inte fastslås av kommunfullmäktige. I dagsläget anges emellertid avgifterna i kommunfullmäktiges budget, i bilaga 7, Avgifter mm, vilket gör att avgifterna formellt fastställts av kommunfullmäktige och inte får ändras under innevarande budgetår. För att kunna reglera avgifterna kvartalsvis i enlighet med den prismodell som tagits fram vill trafikkontoret att avgifterna från och med 2021 inte anges i kommunfullmäktiges budget.

Integrationer mellan Samlingskartan och övriga system**Tunnelkartan**

Kontoret har gjort en inledande utredning av om den så kallade tunnelkartan kan flyttas från stadsbyggnadskontoret till trafikkontoret. Fokus har varit dialog med berörda parter om vägen fram. En djupare utredning ska göras, och i denna kommer kontoret arbeta för att det ska vara möjligt att ta del av tunnelkartans information genom besök på trafikkontoret.

GSP och Gatuarbete Webb

Kontoret undersöker också möjligheter att förenkla förfarandet så att ledningsinformation ska kunna visas i GSP och Gatuarbete Webb. Detta görs utifrån ett kundperspektiv, med fokus på användarvänlighet.

Agresso

I enlighet med den nya prismodellen planeras för flera integrationer med kontorets ekonomisystem Agresso. Detta görs för att få en mer effektiv faktureringsprocess som möjliggör samlingsfakturer för samtliga processer som berör tillståndsgivande av samlingskarta, schakttillstånd, trafikplaneringsplaner, markupplåtelser och dylikt.

Trafikkontorets förslag

Trafiknämnden godkänner redovisningen av arbetet med Samlingskartans fortsatta utveckling och finansieringsformer som svar på uppdraget från kommunfullmäktige.

Slut